

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kuryło

w sprawie z odwołania (...) Szpitala (...) w N. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w N. z udziałem zainteresowanych: U.K., H.K.D., I. w N. i K.T. - (...) "T." (...) w B.

o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 grudnia 2017 r., skargi kasacyjnej (...) Szpitala (...) w N. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 17 maja 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 maja 2016 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację (...) Szpitala (...) w N. od wyroku Sądu Okręgowego w N. z dnia 17 września 2014 r. (mocą którego oddalono odwołania (...) Szpitala (...) w N. od 11 decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w N. z dnia 6 września 2013 r.) oraz orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

Odwołujący się zaskarżył powyższy wyrok skargą kasacyjną w zakresie punktu I, a więc w zakresie, w jakim oddalono jego apelację od orzeczenia pierwszoinstancyjnego, przy czym skarga kasacyjna w stosunku do zainteresowanych osób fizycznych (poza U.K. i H.K.D.) została prawomocnie odrzucona. Skarżący oparł skargę kasacyjną na zarzucie naruszenia prawa materialnego: 1/ art. 83 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie

ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.), przez nieuwzględnienie faktu, że wydanie decyzji określających wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne u płatnika składek z uwzględnieniem przychodu z tytułu umowy zlecenia w podstawie wymiaru składek z tytułu umowy o pracę, nastąpiło bez uprzedniego wydania decyzji o objęciu zainteresowanego obowiązkiem ubezpieczenia społecznego z tytułu umowy zlecenia zawartej przez niego z osobą trzecią, świadczonej w istocie na rzecz swojego pracodawcy, u tego płatnika składek tak, jak pracownika; 2/ art. 83 § 1 pkt 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, przez nieuwzględnienie faktu, że wydano na jego podstawie decyzje ustalające podstawę wymiaru składek podczas, gdy w istocie stanowi on wyłącznie podstawę do wydania decyzji ustalającej wymiar składek; 3/ art. 18 ust. 1 i ust. 1a, art. 20 ust. 1 w związku z art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie w oderwaniu od uregulowań zawartych w art. 4 pkt 2 lit. a i w konsekwencji pominięcie definicji legalnej płatnika składek oraz uznanie, że płatnikiem może być podmiot (odwołujący się) niepozostający z osobą fizyczną w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie ubezpieczeniami społecznymi; 4/ art. 4 pkt 2 lit. a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie przez przyjęcie, że płatnikiem składek w stosunku do osób świadczących pracę na rzecz swojego pracodawcy w ramach zawartych umów cywilnoprawnych z innym niż pracodawca podmiotem jest tenże pracodawca; 5/ art. 8 ust. 2 lit. a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie przez przyjęcie, że pracodawca (odwołujący się) jest płatnikiem składek dla osób świadczących na jego rzecz pracę w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z innym podmiotem, w sytuacji gdy w rzeczywistości z przepisu wynika wyłącznie obowiązek objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi, jak pracownika; 6/ art. 18 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, przez uznanie, że stanowi on podstawę prawną sumowania przychodu z tytułu umowy o pracę z przychodem z tytułu umowy cywilnoprawnej zawartej przez pracownika z osobą trzecią; 7/ art. 4 pkt 2 lit. a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie wymagające od odwołującego się zachowań naruszających

chronione przez art. 23 i 24 k.c. dobra osobiste osoby fizycznej, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych oraz pozostających w sprzeczności z przepisem art. 51 Konstytucji RP i art. 22¹ § 1 i 2 k.p.; 8/ art. 51 Konstytucji RP, przez wprowadzenie domniemania pozaustawowego obowiązku udostępnienia pracodawcy przez zatrudniający pracownika podmiot zewnętrzny danych dotyczących zatrudnienia pracownika pomimo braku możliwości wskazania podstawy prawnej takiego żądania; 9/ art. 8 ust. 2 lit. a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, przez błędną wykładnię rozszerzającą i niewłaściwe zastosowanie przepisu do umów, które nie podlegają przepisom Kodeksu cywilnego o umowie zlecenia i umowie o dzieło, to jest do umów o udzielanie świadczeń zdrowotnych; 10/ art. 35 i 35a ustawy o zakładach opieki zdrowotnej i art. 132 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, przez uznanie, że umowa na udzielanie świadczeń zdrowotnych zawarta przez pracownika odwołującego się z jego podwykonawcą nie jest umową o udzielanie świadczeń zdrowotnych, do której stosuje się przepisy wymienionych ustaw, tylko umową zlecenia, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego z tego powodu, że art. 133 w związku z art. 132 ust. 3 wprowadza zakaz zawarcia umowy na podwykonawstwo z osobą, która udziela świadczeń zdrowotnych u świadczeniodawcy oraz z tego powodu, że wykonywane czynności nie różnią się od tych wykonywanych w ramach umowy o pracę.

Płatnik składek uzasadnił wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania występowaniem w sprawie istotnych zagadnień prawnych, potrzebą wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości i oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej. Podniósł, że potrzeba wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości odnosi się do art. 18 ust. 1a w związku z art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych - ze względu na brak możliwości zastosowania wskazanych przepisów bez naruszenia przepisu art. 51 ust. 1 Konstytucji RP, art. 23 i art. 24 k.c., ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych i art. 22¹ § 1 i 2 k.p. Sformułował również następujące pytania, jako istotne zagadnienia prawne: (-) czy wydanie decyzji określającej wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne u płatnika składek z uwzględnieniem przychodu z tytułu umowy zlecenia w podstawie wymiaru składek z tytułu umowy o pracę może być

wydane bez uprzedniej decyzji o objęciu zainteresowanego obowiązkiem ubezpieczenia społecznego u tego płatnika składek, tak jak pracownika; (-) czy przepis art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, może stanowić podstawę prawną do wydania decyzji ustalającej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne; (-) czy z faktu, że przepis art. 133 w związku z art. 132 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych ustanawia zakaz zawierania umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z osobą wykonującą zawód medyczny, jeżeli udziela ona świadczeń opieki zdrowotnej u świadczeniodawcy, który zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z Funduszem wynika, że umowa zawarta z taką osobą nie jest umową o udzielenie świadczenia opieki zdrowotnej. Powołał się również na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, co wynika z zarzutów zawartych w podstawach skargi kasacyjnej oraz z ich uzasadnienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Na wstępie warto podkreślić, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. W konsekwencji tego, w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wśród istotnych wymagań skargi kasacyjnej ustawodawca wymienił obowiązek złożenia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się z tzw. przedsądem, polegającym m.in. na możliwości odmowy przez Sąd Najwyższy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), a jego spełnienie powinno przybrać postać wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na

uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadnieniu, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek. Ustawodawca nieprzypadkowo, konstruując wymagania skargi kasacyjnej, wyodrębnił w oddzielnych przepisach art. 398⁴ k.p.c. obowiązek przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (§ 1) i obowiązek przedstawienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienia (§ 2). Chodzi zatem o dwa odrębne, kreatywne elementy skargi kasacyjnej, które spełniają określone cele i podlegają ocenie Sądu Najwyższego, na różnych etapach postępowania kasacyjnego. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, bo choć dla obu tych przesłanek argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać. Skarga kasacyjna jest wszak szczególnym środkiem zaskarżenia, realizującym przede wszystkim interes publiczny, polegający na usuwaniu rozbieżności w orzecnictwie sądów powszechnych oraz na wspomaganiu rozwoju prawa, zatem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu, iż takie okoliczności w sprawie zachodzą (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, LEX nr 449007; z dnia 10 marca 2008 r., III UK 4/8, LEX nr 459291; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 404134 i z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08, LEX nr 406392).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W razie powołania tej przesłanki przedsądu, jaką jest występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane). Sformułowanie zagadnienia powinno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, przez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego. Nie każde więc orzeczenie, nawet błędnie wydane, zasługuje na kontrolę w postępowaniu kasacyjnym (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147; z dnia 18 marca 2004 r., I PK 620/03, LEX nr 513011; z dnia 8 lipca 2004 r., II PK 71/04, LEX nr 375715 i z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883). Nie spełnia określonego w art. 398⁹ § 1 k.p.c. wymagania sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w sposób ogólny i nieprecyzyjny, a zwłaszcza ograniczenie się do samego postawienia pytania, bez odniesienia się do problemów interpretacyjnych przepisów (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451 i z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538).

Co się tyczy tej przesłanki przedsądu, jaką jest potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, przepisy mające być przedmiotem wykładni Sądu Najwyższego powinny należeć do katalogu przepisów, których naruszenie przez sąd drugiej instancji zarzucono w ramach podstawy skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2002 r., I PKN 682/01, OSNP 2004 nr 12, poz. 211). Rzeczą skarżącego jest zaś wykazanie, że określony przepis prawa, mimo iż budzi

poważne wątpliwości, ze sprecyzowaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które to orzecznictwo należy przytoczyć (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, LEX nr 315351; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, LEX nr 57231; z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 2-4 poz.43 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133). Oczywiście jest, iż budzący wątpliwości interpretacyjne przepis musi mieć zastosowanie w sprawie, a jego wykładnia – mieć znaczenie dla jej rozstrzygnięcia. Przedmiotem zainteresowania Sądu Najwyższego jest jednak sam przepis, a nie rozstrzygnięcie konkretnego sporu. Stąd też wspomniane wątpliwości interpretacyjne powinny być na tyle poważne, by ich wyjaśnienie nie sprowadzało się do prostej wykładni przepisów. W tym wyraża się publicznoprawny charakter skargi kasacyjnej. Celem realizowanym w wyniku rozpoznania skargi kasacyjnej jest bowiem ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni przepisów prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego, a nie korekta orzeczeń wydawanych przez sądy powszechne (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147).

W przypadku tej przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu

wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, iż przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Skarżący nie zdołał wykazać występowania tak rozumianych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, czy też postanowienie Sądu Najwyższego z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468). Natomiast sformułowane we wniosku zagadnienia prawne, zostały już wyjaśnione w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

W sprawie nie było sporne, że zainteresowani posiadają status pracownika, a zatem organ rentowy nie miał powodu okoliczności tej potwierdzać odrębną decyzją. Wątpliwości istniały tylko w zakresie pytania, czy pracodawca miał obowiązek odprowadzić składki również z tytułu formalnie zawartych umów prawa cywilnego. Wynika to z tego, że art. 8 ust. 2a ustawy systemowej za pracownika uważa także osobę wykonującą pracę w ramach umów cywilnoprawnych na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Oznacza to, że na gruncie tego

przepisu nie powstają wątpliwości w zakresie objęcia ubezpieczeniem, a wyłącznie co do wysokości podstawy wymiaru składek. Zagadnienie prawne podniesione przez skarżącego nie jest istotne, skoro można je rozwiązać przy zastosowaniu podstawowych metod interpretacyjnych.

Także kolejne zagadnienie prawne wskazane przez płatnika składek nie daje podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przepis art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych upoważnia Zakład Ubezpieczeń Społecznych do wydania decyzji w indywidualnej sprawie dotyczącej ustalenia wymiaru składek. Nie można tego dokonać bez ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. W rezultacie, jasne staje się, że przepis obejmuje również umocowanie do wydawania decyzji określających podstawę wymiaru składek, tak aby płatnik na tej podstawie mógł wyliczyć, zadeklarować i odprowadzić należne składki (art. 41 ust. 1-3 i art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

Ostatnie z zagadnień prawnych przywołanych przez skarżącego było również przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. W wyroku z dnia 13 lutego 2014 r., I UK 323/13 (LEX nr 1455194), jak również w postanowieniu z dnia 22 czerwca 2015 r., I UZ 3/15 (LEX nr 1781846) przyjęto, że lekarz zatrudniony w ramach stosunku pracy nie może być równocześnie podwykonawcą świadczeń zdrowotnych udzielanych przez zatrudniający go podmiot medyczny, gdyż możliwe jest zawieranie odrębnych rodzajowo od umów regulowanych przepisami Kodeksu cywilnego oraz nieobjętych obowiązkowym tytułem ubezpieczenia społecznego, umów na wykonywanie świadczeń zdrowotnych wyłącznie z ustawowo określonymi podmiotami trzecimi, które wobec świadczeniodawcy, którego wiąże umowa z NFZ, nie pozostają w stosunkach prawnych podporządkowania co do rodzaju pracy ani miejsca i czasu świadczenia usług zdrowotnych. Zbieżny pogląd został też wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 22 lipca 2015 r., I UZ 6/15 (LEX nr 1767098).

Odnosząc się do sugerowanej potrzeby wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości należy zwrócić uwagę na to, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego podjęto już tematykę relacji zachodzącej między art. 8 ust. 2a ustawy systemowej a kwestią ochrony danych osobowych. Poza wyrokiem z dnia 18

października 2011 r., III UK 22/11 (OSNP 2012 nr 21-22, poz. 266), szczegółowe i wszechstronne rozważania można znaleźć w wyroku z dnia 24 września 2015 r., I UK 490/14 (LEX nr 1854103). W obu judykatach zgodnie przyjęto, że nie można kwalifikować jako naruszenia konstytucyjnych gwarancji w zakresie ochrony danych osobowych oraz obrazy dóbr osobistych, sytuacji zasięgania wiedzy o przychodach pracownika dla realizacji ustawowych obowiązków podmiotu zwracającego się o takie informacje, w tym przypadku - obowiązków płatnika składek, określonych w przepisach ustawy systemowej (por. też odpowiedź Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z 20 lipca 2012 r. w sprawie przetwarzania danych zleceńbiorky pracującego na rzecz swojego pracodawcy; Rzeczpospolita z 20 sierpnia 2012 r.). Zatem nie jest przekonujące twierdzenie, że przywołane przez skarżącego przepisy nadal budzą wątpliwości lub rozbieżności w orzecznictwie.

Skarga kasacyjna nie jest także oczywiście uzasadniona. Przywołać można utrwalone stanowisko Sądu Najwyższego, zgodnie z którym przepisy ustawy systemowej nie definiują pojęcia "płatnik składek", aczkolwiek w jej art. 4 pkt 2 lit. a- z wymieniono enumeratywnie wszystkie podmioty mające ten status. W myśl art. 4 pkt 2 lit. a ustawy systemowej, jednym z płatników jest pracodawca. W żadnym z przepisów ustawy systemowej nie zamieszczono jednak własnej, autonomicznej definicji tego pojęcia. Na potrzeby regulacji omawianego aktu (a więc także jego art. 8 ust. 2a) należy zatem stosować termin "pracodawca" w znaczeniu, jakie nadaje mu art. 3 k.p. W myśl tego przepisu, pracodawcą jest osoba fizyczna oraz jednostka organizacyjna, nawet nieposiadająca osobowości prawnej, jeśli zatrudnia ona pracowników. Tak zdefiniowany pracodawca jest z mocy art. 4 pkt 2 lit. a ustawy systemowej płatnikiem składek dla wszystkich pracowników w rozumieniu tego aktu, a zatem także dla tych, o których mowa w art. 8 ust. 2a, w tym także dla pracowników pozostających z nim w stosunku pracy i jednocześnie wykonujących na jego rzecz pracę w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z osobą trzecią (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r., II UZP 6/09, OSNP 2010 nr 3-4, poz. 46 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 r., I UK 252/09, LEX nr 577824 i z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 259/09, LEX nr 585727).

Konkludując: wobec niewykazania istnienia powołanych w skardze kasacyjnej przesłanek przedsądu, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji.

[as]